

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/241/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5616200310
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2017:5616200310.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Márie Kašíkovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a Mgr. Kataríny Beniačovej, v právnej veci žalobcu: Slovenská kancelária poisťovateľov, so sídlom Trnavská cesta 82, Bratislava, IČO: 36 062 235, právne zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: J. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. T. X, právne zastúpený: JUDr. Jiří Martaus, advokát so sídlom Ul. X. J. XXX/XX, S. J., o zaplatenie 3 167,96 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č. k. 11C/12/2016-131 zo dňa 4. mája 2017, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi **p r i z n á v a** proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 3.167,96 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % zo sumy 1.909,96 Eur od 13.04.2014 do zaplatenia, 5,05 % zo sumy 1.258 od 15.01.2016 do zaplatenia, pričom na splatenie mu povolil mesačné splátky 250 Eur mesačne. Žalobcovi priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Vychádzal z toho, že medzi stranami sporu nebolo sporné, že v čase dopravnej nehody dňa 13.12.2012 na vozidlo Fiat Punto 55S, EČV: LM 054BZ nebola uzavretá poisťná zmluva o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, na základe ktorej skutočnosti žalobca poskytol z poisťného garančného fondu poškodenej J. I. poisťné plnenie v celkovej výške 3.484,76 Eur. V trestnom konaní sa nepodarilo zistiť skutočnosti, ktoré by odôvodňovali trestné stíhanie voči konkrétnej osobe, ktorá viedla predmetné osobné motorové vozidlo v čase, keď bola jeho prevádzkou spôsobená škoda na zdraví J. I., v dôsledku čoho poverený príslušník polície prerušil trestné stíhanie pre prečin neposkytnutia pomoci podľa § 178 Trestného zákona v súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona. Ako už bolo konštatované, v čase tejto škodovej udalosti nemalo predmetné motorové vozidlo uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, čím si žalovaný ako držiteľ predmetného motorového vozidla nesplnil povinnosť podľa § 3 ods. 1 Zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ZoPZP), teda povinnosť uzavrieť poisťnú zmluvu pri tuzemskom motorovom vozidle tým, kto je ako držiteľ motorového vozidla zapísaný v dokladoch vozidla alebo tým, kto je v dokladoch vozidla zapísaný ako osoba, na ktorú sa držba previedla, pričom až v ostatných prípadoch tým, kto je vlastníkom motorového vozidla alebo jeho prevádzkovateľom. Bola povinnosť žalovaného ako držiteľa predmetného osobného motorového vozidla od 01.10.2012 uzatvoriť zmluvu o povinnom zmluvnom poistení, pričom nesplnením si svojej zákonnej povinnosti sa nemôže spravodlivo zbaviť zodpovednosti za škodu, ktorá bola spôsobená prevádzkou motorového vozidla. Nakoľko zákon v ust. § 3 ods. 1 citovaného zákona ukladá v prvom rade uzatvoriť zmluvu o povinnom zmluvnom poistení tomu, kto je ako držiteľ motorového vozidla zapísaný v dokladoch a až v prípade, ak takáto osoba zapísaná nie

je k tomu, kto je vlastníkom motorového vozidla, vyhodnotil obranu žalovaného spočívajúcu v tom, že predmetné osobné motorové vozidlo predal bez písomnej zmluvy tretej osobe, ako nedôvodnú. Ako držiteľ motorového vozidla bol žalovaný povinný uzavrieť ihneď zmluvu o povinnom zmluvnom poistení a nakoľko si túto povinnosť nesplnil, podľa § 24 ods. 7 citovaného zákona vzniklo žalobcovi právo proti nemu uplatňovať si náhradu toho, čo za žalovaného poškodenej plnil. Z predložených listinných dôkazov nesporne vyplýva, že žalobca poskytol z poisteného garančného fondu poistné plnenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, za ktorú zodpovedá osoba bez poistenia zodpovednosti podľa § 24 ods. 2 písm. d/ Zákona č. 381/2001 Z. z..

3. Medzi stranami bolo sporné, okrem vecnej pasívnej legitimácie žalovaného aj posúdenie, či došlo k premlčaniu uplatneného nároku. Právo žalobcu na tzv. postih nie je nárokom na náhradu škody, ale má povahu originálneho nároku. Uplatnený nárok je nárokom osobitnej povahy, ktorý nie je nárokom na náhradu škody a nie je ani nárokom vyplývajúcim z bezdôvodného obohatenia, lebo žalobca, ktorý poskytol plnenie, bol na plnenie zo zákona povinný, hoci škoda bola spôsobená zavinením iného. Podmienkou vzniku tohto nároku je skutočnosť, že nárok poškodenej zanikol v dôsledku plnenia osoby, ktorá tento nárok uplatní. Pre všeobecnú 3-ročnú premlčaciu dobu platí, že začína plynúť odo dňa, kedy právo mohlo byť vykonané po prvý raz, teda odo dňa, kedy právo bolo možné odôvodniť ako nárok uplatnený na súde podaním žaloby. Teda je rozhodujúce, kedy žalobca mohol svoje postihové právo, odvíjajúce sa od toho, že plnil poškodenej z garančného fondu vykonať po prvý raz. Preto právo žalobcu na tzv. postih, jeho vznik možno odvodzovať od okamihu, kedy bolo skutočne poskytnuté plnenie z garančného fondu a premlčuje sa v objektívnej premlčacej dobe podľa § 101 Občianskeho zákonníka a začína plynúť nasledujúci deň po dni, kedy bolo plnené poškodenej, t.j. dňa 10.02.2014 a dňa 12.08.2014. Vzhľadom k tomu, že žaloba bola doručená súdu 18.01.2016, k premlčaniu uplatneného nároku nedošlo.

4. Pokiaľ ide o úroky z omeškania bolo preukázané, že žalobca vyzval žalovaného na úhradu sumy 1.909.96 Eur listom zo dňa 12.03.2014 a to v termíne do 12.04.2014, preto dňom 13.04.2014 sa dostal do omeškania. Druhé poistné plnenie vyplatené poškodenej vo výške 1.258 Eur bol úrok z omeškania priznaný odo dňa nasledujúceho po spísaní žaloby, t.j. od 15.01.2016 do zaplatenia.

5. O trovách konania rozhodol s poukazom na ust. § 255 ods. 1 CSP, keď žalobca mal v konaní plný úspech.

6. S poukazom na ust. § 232 ods. 3 CSP určil dlhšiu lehotu splatnosti priznanej istiny v podobe splátok, čo je odôvodnené finančnou situáciou žalovaného tvrdenou v podaní, ktorým žiadal o povolenie splátok súdneho poplatku za odpor proti platobnému rozkazu.

7. V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku podal odvolanie žalovaný. Má za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa jeho názoru ak má kancelária poisťovateľov právo postihu voči tomu, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou nepoisteného vozidla, nemôže mať toto postihové právo proti tomu, kto za škodu nenesie zodpovednosť, hoci by ako vlastník vozidla nesplnil svoju povinnosť uzavrieť poistnú zmluvu o poistení zodpovednosti. Vlastník vozidla, ak nie je vodičom ani prevádzateľom vozidla, nie je osobou zodpovednou za vznik škody z dopravnej nehody a nemá voči regresnej pohľadávke kancelárie poisťovateľov solidárnu povinnosť na plnenie. V súdnej veci súd videl jeho zodpovednosť za vznik škody z dopravnej nehody v ust. § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, teda ako vodiča, čo vyplýva z odvolania napadnutého rozsudku na strane 5, kde cituje uvedené ustanovenie. Avšak nielenže nebolo dokázané, že predmetné motorové vozidlo v čase dopravnej nehody viedol, ale bolo dokázané, že toto nevedol ani viesť nemohol, pretože v tom čase nebolo v jeho faktickej moci. Citoval ust. § 2 písm. j/ ZoPZP. S poukazom na toto ustanovenie neprichádza do úvahy ani jeho zodpovednosť ako prevádzkovateľa vozidla, pretože v zmysle § 133 ods. 1 Občianskeho zákonníka v čase dopravnej nehody nebol ani vlastníkom vozidla, a teda nemal právnu a v zmysle výpovedi svedkov ani faktickú možnosť s ním disponovať. Vzhľadom k tomu nezodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou, i keď nepoisteného vozidla, kancelária poisťovateľov nemá právo postihu voči nemu. Preto navrhuje napadnutý rozsudok zmeniť a žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

8. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca, keď namietal, že odvolanie žalovaného absolútne nereflektuje na obsah napadnutého rozhodnutia s tým, že videl jeho zodpovednosť za škodu v ust. §

420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z obsahu rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že povinnosťou žalovaného ako držiteľa predmetného osobného motorového vozidla od 01.10.2012 bolo uzavrieť zmluvu o povinnom zmluvnom poistení. A nakoľko si túto povinnosť nesplnil podľa § 24 ods. 7 ZoPZP, vzniklo žalobcovi právo proti žalovanému uplatňovať si náhradu toho, čo za žalovaného poškodenej plnil. Súd prvého stupňa správne vyvodil pasívnu legitímáciu žalovaného z jeho postavenia ako držiteľa motorového vozidla tak, ako ju aj špecifikoval vo svojom podaní. S rozhodnutím súdu prvej inštancie sa stotožnil v plnom rozsahu a zastáva názor, že je vecne správne. Preto navrhuje, aby odvolanie žalovaného podľa § 363 CSP odmietol a rozhodnutie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, ktoré zároveň i vyčíslil.

9. Krajský súd v Žiline ako odvolací súd v zmysle ust. § 34 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie podala včas sporová strana proti rozsudku, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1, § 359, § 362 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal napadnuté rozhodnutie v intenciách ustanovenia § 379 a § 380 ods. 1 CSP a napadnutý rozsudok v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

10. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku ako aj konania, ktoré mu predchádzalo dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, na podklade vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým záverom a prejednávajúcu vec ako vecne správnu posúdil. Nakoľko odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku zodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 220 ods. 2 CSP, odvolací súd konštatuje správnosť týchto dôvodov, v plnom rozsahu sa s ním stotožňuje a v podstatných bodoch naň odkazuje. Na zdôraznenie správnosti odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie poukazuje iba na niektoré ďalšie skutočnosti (§ 387 ods. 2 CSP).

11. Pokiaľ žalovaný v odvolaní namietal, že súd ustálil jeho zodpovednosť za škodu v zmysle ust. § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré ustanovenie citoval v napadnutom rozsudku v bode 15, odvolací súd poukazuje na to, že síce uvedené ustanovenie bolo v napadnutom rozsudku citované, avšak z bodu 16 odôvodnenia rozsudku jasne vyplýva, že žalovaný bol zaviazaný na plnenie s poukazom na ust. § 24 ods. 7 a § 3 ods. 1 ZoPZP. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že bolo povinnosťou žalovaného, ktorý bol evidovaný v dokladoch motorového vozidla ako držiteľ tohto vozidla od 01.10.2012, uzavrieť zmluvu o povinnom zmluvnom poistení a predmetné poistenie malo byť uzavreté aj napriek skutočnosti, že dňa 12.12.2012 (deň pred dopravnou nehodou) kúpnu zmluvou mal previesť motorové vozidlo na J. X.. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva, že by súd prvej inštancie videl zodpovednosť žalovaného ako údajného vodiča, ktorý má pri vedení motorového vozidla porušiť právnu povinnosť, hoci bolo dokázané, že vodičom nebol.

12. V konaní bolo preukázané, že žalovaný bol v dokladoch motorového vozidla zapísaný ako držiteľ tohto vozidla, a preto v zmysle ust. § 3 ods. 1 ZoPZP mal povinnosť uzavrieť poistnú zmluvu zodpovednosti za prevádzku motorového vozidla. Nakoľko si túto povinnosť nesplnil, žalobcovi v zmysle ust. § 24 ods. 7 s poukazom na ust. § 24 ods. 2 písm. b/ ZoPZP vzniklo právo proti žalovanému na náhradu toho, čo za neho plnil poškodenej. Teda odvolacia námietka žalovaného, že ak má žalobca právo postihu voči tomu, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou nepoisteného vozidla, nemôže mať toto postihové právo proti tomu, kto za škodu nenesie zodpovednosť, je irelevantná. V danom prípade sa jedná o osobitné ustanovenia upravené v Zákone č. 381/2001 Z. z., ktoré náležite upravujú právo kancelárie poisťovateľov, pokiaľ poskytol z poistného garančného fondu poistné plnenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, za ktorú zodpovedá osoba bez poistenia zodpovednosti.

13. S poukazom na vyššie konštatované je bezpredmetná i odvolacia námietka žalovaného, že nemohol zodpovedať ani ako prevádzkovateľ vozidla, nakoľko v zmysle ust. § 133 ods. 1 Občianskeho zákonníka v čase dopravnej nehody nebol ani vlastníkom a preto nemal ani možnosť s ním disponovať.

14. Vzhľadom na nedôvodnosť odvolacích námietok žalovaného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil, a to vrátane súvisiaceho výroku o trovách konania, ktorý nebol osobitne napadnutý odvolaním.

15. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Úspešnou stranou odvolacieho konania bol žalobca, a to v celom rozsahu, preto mu súd priznal

proti odvolateľovi - žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania následne rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 262 ods. 2 CSP).

16. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)